

Leidraad

Aanwijzing vertrouwensfuncties

Criteria en aanwijzingsgronden voor het aanwijzen van
vertrouwensfuncties - 2025

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
1. De vertrouwensfunctie	4
1.1 Wettelijk kader vertrouwensfunctie	4
1.2 Definitie vertrouwensfunctie	5
1.3 Sluitstukgedachte	5
2. Aanwijzingsgronden	6
2.1 Criteria voor aanwijzing vertrouwensfuncties	6
2.2 Staatsgeheimen	6
2.2.1 wettelijke kader staatsgeheimen	6
2.2.2. Definitie	7
2.3 Integriteit van bestuur	8
2.4 Vitaal	9
2.4.1 Wettelijk kader vitale bedrijven	9
2.4.2 Definitie	9
2.4.3 Voorlopige Lijst van vitale bedrijven en overheidsdiensten	9
Procedure tot aanwijzing en afvoering	11
3.1 Procedure tot aanwijzing van vertrouwensfuncties	11
3.1.1 Voordracht door werkgever	11
3.1.2 Toetsing Veiligheidsdienst Aruba	11
3.1.3 Aanwijzing door Minister van Algemene Zaken bij Landsbesluit ham	11
3.2 Procedure tot afvoering van lijst vertrouwensfuncties	11
4 Categorie vertrouwensfuncties	12
4.1 A en B veiligheidsonderzoeken	12
4.2 Mate van schade	12
5 Bezwaar en beroepsprocedure	12
5.1 Besluit tot aanwijzing	12
5.2 Besluit tot weigering	12

VOORWOORD

Steeds meer werkgevers hebben graag gescreende mensen in dienst, bij voorkeur mensen die een veiligheidsonderzoek hebben ondergaan door de VDA. Hier zijn enkele kanttekeningen bij te plaatsen.

Het is onmogelijk en onwenselijk om iedereen aan een VDA-veiligheidsonderzoek te onderwerpen. Gekeken moet worden of dat echt nodig is, omdat bij de uitvoering van een veiligheidsonderzoek diep in iemands privéleven wordt gekeken. Dat kan alleen met een zeer goede reden.

Omdat de VDA een overheidsorganisatie is die gaat over de staatsveiligheid, richt het veiligheidsonderzoek zich altijd op dit thema. Met andere woorden pas als aantoonbaar is dat de staatsveiligheid kan worden aangetast, is het nodig een vertrouwensfunctie aan te wijzen en veiligheidsonderzoeken uit te voeren. Kortom de werkgever moet kunnen aantonen dat de functie waarvoor hij mensen wil screenen een vertrouwensfunctie is.

In deze leidraad zijn de criteria en indicatoren opgenomen waarmee kan worden onderbouwd dat een functie de nationale veiligheid kan schaden. De leidraad is bedoeld om de werkgever zelf de “tools” te geven om deze functies binnen zijn organisatie te identificeren. Vervolgens kan hij deze voor leggen aan de VDA ter toetsing. Alleen als een functie voldoet aan de in de leidraad opgenomen aanwijzingsgronden zal de Minister van Algemene zaken overgaan tot het aanwijzen van de vertrouwensfunctie.

De leidraad is gebaseerd op de sluitstukgedachte. Dit houdt in dat eerst andere beveiligingsmaatregelen moeten zijn genomen voordat een functie wordt aangewezen als vertrouwensfunctie.

Voorts is belangrijk om op te merken dat niet alle functies die de nationale veiligheid kunnen schaden vertrouwensfuncties zijn. Politieke functies, zoals Ministers en parlementariërs, kunnen niet worden aangewezen als vertrouwensfuncties. Aanwijzing zou betekenen dat een onderzoek eventueel zou kunnen leiden tot een verbod om de functie uit te oefenen. Een dergelijke regeling zou op staatsrechtelijke bezwaren stuiten en in strijd komen met de bepalingen van de Staatsregeling betreffende benoeming en ontslag van ministers en inzake het passief kiesrecht.

Maar ook andere in de Staatsregeling verankerde functies, die een zelfstandige en onafhankelijk positie dienen te hebben, komen niet in aanmerking voor een vertrouwensfunctie. Hieronder vallen o.a. de leden van de rechterlijke macht die belast zijn met de rechtspraak, de Procureur –Generaal en de Advocaat – Generaal van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie, de leden van de Raad van Advies, de leden van de Algemene Rekenkamer en het kabinet van de Gouverneur van Aruba.

Bij het opstellen van de Leidraad is tevens inzichtelijk geworden dat het Land Aruba nog moet werken aan een aantal wettelijke regelingen om op een betere en professionelere manier de vertrouwensfuncties aan te kunnen wijzen. De belangrijkste ontbrekende regeling vormt de regeling rubricering van overheidsmateriaal en een regeling die de vitale bedrijven op Aruba identificeert.

Vooruitlopend hierop is de leidraad opgesteld in de hoop en de verwachting dat deze bij kan dragen aan een verduidelijking van de aanwijzing van vertrouwensfuncties binnen het Land Aruba.

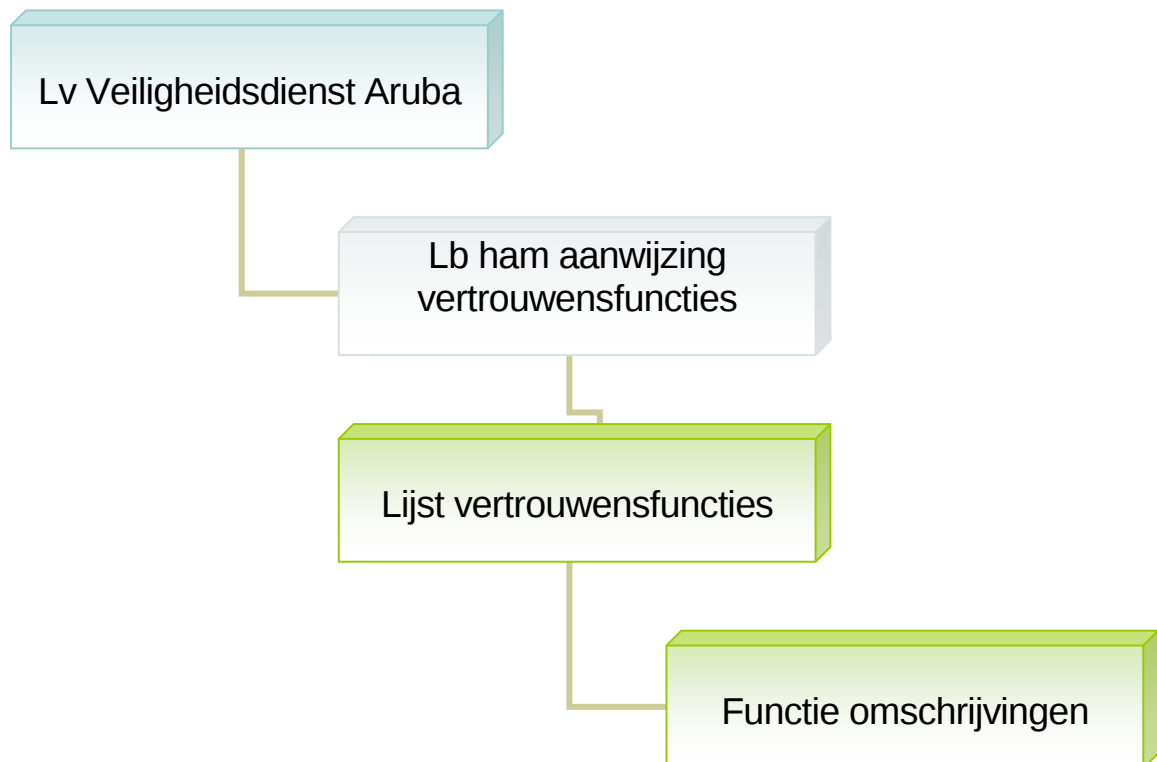
DE MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN
Namens deze Hoofd Veiligheidsdienst Aruba

drs. J.T. Nicolaas

1. De vertrouwensfunctie

1.1 Wettelijk kader vertrouwensfunctie

Artikel 1.16 van de Arubaanse Staatsregeling stelt dat een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer alleen bij of krachtens de wet mag plaatsvinden. Het instellen van een veiligheidsonderzoek is een dergelijke inbreuk en heeft dus een wettelijke grondslag nodig. Die wettelijke grondslag wordt gevormd door artikel 3 van de Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba (AB 2002 no.115). Een nadere uitwerking van uitvoering van veiligheidsonderzoeken is geregeld in het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties.

- **Artikel 3 LV VDA (AB 2002 no.115) lid 2 sub b**
 - o De werkzaamheden van de dienst bestaan uit (..) het verrichten van veiligheidsonderzoeken ten aanzien van vertrouwensfuncties.
- **Artikel 15 LV VDA (AB 2002 no.115)**
 - o Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden de vertrouwensfuncties aangewezen.
- **Artikel 2 Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties Veiligheidsonderzoeken (2006 no. 14).**
 1. De functies die als vertrouwensfuncties worden aangemerkt, zijn opgenomen in de bijlage bij dit landsbesluit.
 2. De Minister doet van de aanwijzing van een functie als vertrouwensfunctie terstond mededeling aan de werkgever¹ die het aangaat.

¹ Bij overheidsfuncties wordt de Minister onder wiens verantwoordelijkheid de functie wordt uitgeoefend als werkgever beschouwd. Gaat het om functies in de particuliere sector dan fungeert als werkgever degene die in Aruba als zodanig optreedt dan wel de persoon onder wiens leiding de functie in Aruba wordt uitgeoefend. Zie nota van Toelichting van het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken p.5 Deze definitie biedt de mogelijkheid dat niet de persoon of instantie met wie formeel het dienstverband bestaat als werkgever wordt beschouwd, maar degene onder wiens leiding de functie wordt uitgeoefend.

3. Na de aanwijzing van een functie als vertrouwensfunctie doet de Minister telkens binnen een periode van vijf jaren door het Hoofd bezien, of de aanwijzing gehandhaafd moet blijven.

1.2 Definitie vertrouwensfunctie

De vraag welke functies als vertrouwensfunctie worden aangewezen en welke niet, is enerzijds van belang uit een oogpunt van bescherming van de staatsveiligheid en anderzijds vanwege de beperkingen van de persoonlijke levenssfeer die veiligheidsonderzoeken met zich brengen. De aanwijzing van een functie als vertrouwensfunctie brengt onvermijdelijk bepaalde inbreuken op de privacy van personen en administratieve lasten voor de werkgever met zich mee. Het is daarom van belang dat functies niet onnodig de status van vertrouwensfunctie hebben.

De in artikel 1 van de Landsverordening VDA gegeven definitie van het begrip “vertrouwensfunctie” geeft een algemene juridische afbakening om welke functies het gaat. Het betreft:

“functies die, aan degenen die ze vervullen, de mogelijkheid bieden om schade toe te brengen aan de democratische rechtsorde, de integriteit van het openbaar bestuur, de veiligheid van Aruba of andere vitale landsbelangen”.

Een meer werkbare definitie is:

“ een functie die de mogelijkheid in zich heeft om schade toe te brengen aan de staatsveiligheid²”.

Hiermee is tevens het belangrijkste punt van vertrouwensfuncties duidelijk gemaakt. Het moet gaan om een functie met staatsveiligheids risico's

1.3 Sluitstukgedachte

Over het algemeen komen vertrouwensfuncties voor binnen de overheid en vitale bedrijven³. Van belang is daarbij dat het de primaire verantwoordelijkheid is van de overheidsdienst dan wel het vitale bedrijf om de risico's te beperken door middel van beveiligingsmaatregelen en of beveiligingsprocedures. De overheidsdienst of het vitale bedrijf dient eerst zelf inzicht te krijgen in de kwetsbare onderdelen en processen van de organisatie en zelf maatregelen te nemen om deze kwetsbaarheden te beperken. Het aanwijzen van een vertrouwensfunctie vormt in dit geheel slechts een sluitstuk van het totaal pakket aan beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken.

² Het begrip staatsveiligheid kan in enge zin betrekking hebben op de veiligheid van de staatsstructuur met al haar instellingen. In ruime zin kan het betrekking hebben op de veiligheid van een staat met al haar instellingen en burgers, inclusief de openbare orde.

³ Vitale bedrijven worden bij Landsbesluit door de Minister van Algemene Zaken aangewezen. Het Landsbesluit is nog niet van kracht. De VDA werkt derhalve met een interne lijst van vitale bedrijven op basis van Nederlandse Vitale sectoren.

2. Aanwijzingsgronden

2.1 Criteria voor aanwijzing vertrouwensfuncties

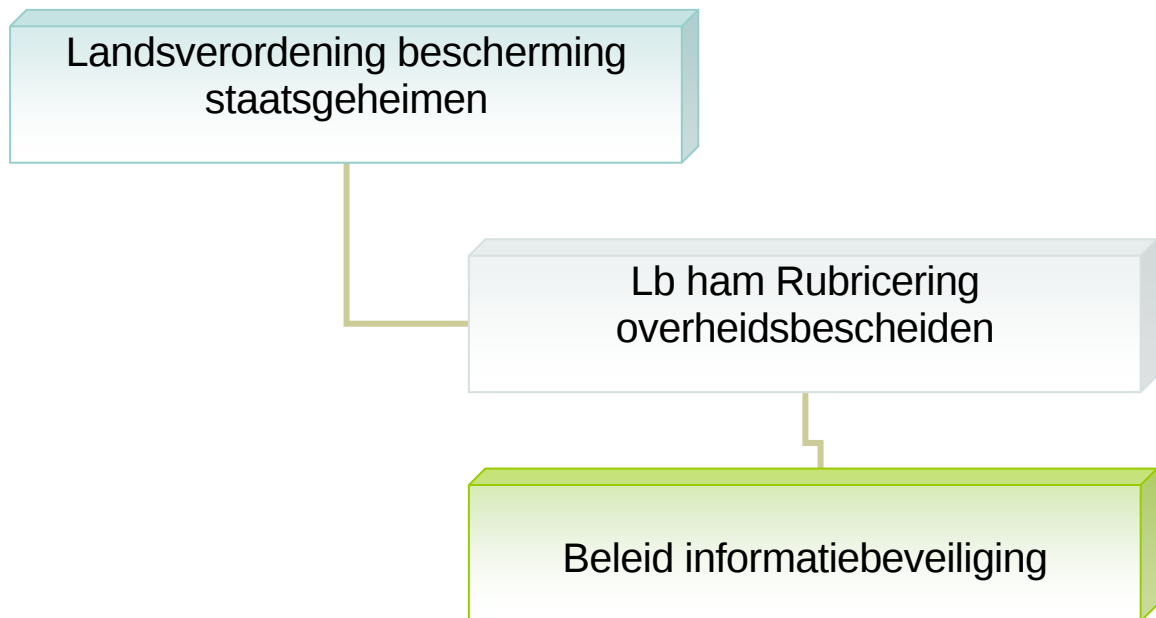
Het begrip staatsveiligheid is in dit verband vertaald naar drie aanwijzingsgronden voor vertrouwensfuncties.

De aanwijzingsgronden vloeien voort uit de juridische definitie van de vertrouwensfunctie, nl.

- Functies die structureel werken met staatsgeheimen (democratische rechtsorde)
- Functies die door integriteitsaantastingen de staatsveiligheid schade toe kan brengen (Integriteit)
- Functies die van vitaal belang zijn voor de instandhouding van het maatschappelijk leven (Vitale belangen)

2.2 Staatsgeheimen

2.2.1 wettelijke kader staatsgeheimen

Landsverordening bescherming staatsgeheimen AB1996 GT 32

- **Artikel 6**

De minister van Algemene zaken stelt regels inzake de rubricering van overheidsbescheiden al naar gelang van de noodzaak van geheimhouding van de daarin opgenomen gegevens, alsmede met betrekking tot de wijze van opslag van deze bescheiden.

- **Artikel 8**

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde zijn belast de ambtenaren, werkzaam bij de Veiligheidsdienst Aruba.

2. De ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:

- a. alle inlichtingen te vragen;
- b. inzage te verlangen van alle bescheiden en andere informatiedragers; en daarvan af schrift te nemen of deze daartoe mee te nemen;
- c. alle plaatsen, met uitzondering van woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner, te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen;
- d. stilstaande voertuigen en de lading daarvan te onderzoeken.

3. Een ieder verleent aan de krachtens het eerste lid aangewezen personen alle medewerking die op grond van het tweede lid door dezen wordt gevorderd

Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba van 11 november 2002 AB 2002 no. 115

- **Artikel 3**

1. De Dienst heeft tot taak het in gebondenheid aan de wet de in artikel 2, eerste lid, neergelegde doelstelling na te streven door middel van het beschermen van in haar doelstelling genoemde belangen door de risico's voor die belangen vast te stellen en door bij te dragen tot de beperking en controle van die risico's.

2. De werkzaamheden van de Dienst bestaan uit:

- a. (...);
- b. (...);
- c. het bevorderen van het nemen van maatregelen ter bescherming van de in onderdeel a genoemde belangen, waaronder in ieder geval begrepen worden maatregelen ter beveiliging van in het belang van Aruba en, waar nodig, het Koninkrijk der Nederlanden geheim te houden gegevens, en (...).

2.2.2. Definitie

Op Aruba zijn staatsgeheimen nog niet wettelijk gedefinieerd. Het gaat hier echter over

“bijzondere informatie die in het belang van het Land Aruba of zijn bondgenoten geheim moet blijven omdat kennisname door niet-gerechtigden kan leiden tot schade aan het Land Aruba of zijn bondgenoten”.

Indien een overheidsdienst of vitaal bedrijf werkt met staatsgeheimen zal allereerst andere maatregelen moeten zijn genomen om de exclusiviteit van staatsgeheimen te beschermen (de sluitstukgedachte). Het gaat daarbij om rubricering van het materiaal en maatregelen op het gebied van fysieke, organisatorische, ICT en personele beveiliging. Welke mate van rubricering noodzakelijk is en welke maatregelen hieraan gekoppeld zijn wordt vastgelegd in het beleidsdocument beveiliging van gerubriceerd materiaal. Het document moet nog ontwikkeld worden. Naar verwachting zal in 2012/2013, na de tot stand koming van de noodzakelijke rubriceringswetgeving, het beleid ter beschikking komen van de afnemers. Zolang binnen een overheidsdienst of vitaal bedrijf de groep personen die toegang hebben tot staatsgeheimen niet beperkt is tot de functie(s) voor wie het noodzakelijk is om toegang te hebben tot de staatsgeheimen wordt het aanwijzen van vertrouwensfuncties op basis van het criterium “staatsgeheim” bemoeilijkt.

In deze leidraad zijn enkele indicatoren⁴ opgenomen die het identificeren van staatsgeheimen binnen de Arubaanse overheid vergemakkelijken.

Indicatoren van staatsgeheimen zijn:

- Gegevens mbt het Koninklijk huis
- Gegevens mbt de krijgsmacht
- Gegevens mbt de I&V diensten
- Gegevens mbt Openbare orde
- Gegevens van derden in beheer van overheid
- Gegevens mbt Non Proliferatie
- Gegevens mbt Internationale betrekkingen
- Gegevens mbt Economische /Financiële Schade
- Gegevens mbt onderzoek zware criminaliteit
- Gegevens mbt beveiliging vitale sectoren
- Gegevens mbt internationale onderhandelingen
- Gegevens mbt Ministerraad

⁴ Indicatoren zijn afkomstig uit de Nederlandse wetgeving (Vir-Bi) voor staatsgeheimen zijn opgenomen in deze leidraad vooruitlopend op nader te ontwikkelen regelgeving.

Vooruitlopend op de nog te ontwikkelen wetgeving en beleid op het gebied van rubricering zal tot dan in elk specifiek geval beoordeeld dienen te worden of het wenselijk is om de functie die werkt met staatsgeheimen aan te wijzen als vertrouwensfunctie.

Aanwijzingsgronden:

- Functies waarin structureel kennis moet of kan worden genomen van staatsgeheimen.
- Functies waarbij het kennismaken van staatsgeheimen een essentieel onderdeel uitmaakt van de functie.

2.3 Integriteit van bestuur

Een integere overheid is een fundament van de nationale veiligheid omdat het een belangrijke voorwaarde is voor het aanvaarden van overheidsgezag en naleven van wet- en regelgeving door burgers. Burgers moeten kunnen vertrouwen op een integere overheid. Dit vertrouwen is grotendeels afhankelijk van de wijze waarop bestuurders en ambtenaren hun taken uitvoeren. Primair zijn de overheden zelf verantwoordelijk voor het integer gedrag van hun ambtenaren.

Indien binnen een overheidsorganisatie een grote groep ambtenaren zich niet integer gedraagt, kan dit dus niet worden opgelost door het aanwijzen van vertrouwensfuncties. De vertrouwensfunctie “integriteit” is immers slechts een sluitstuk van de overgebleven risico’s die pas wordt toegepast als de overheidsdienst zelf eerst andere maatregelen heeft genomen om de integriteit te bewaken.

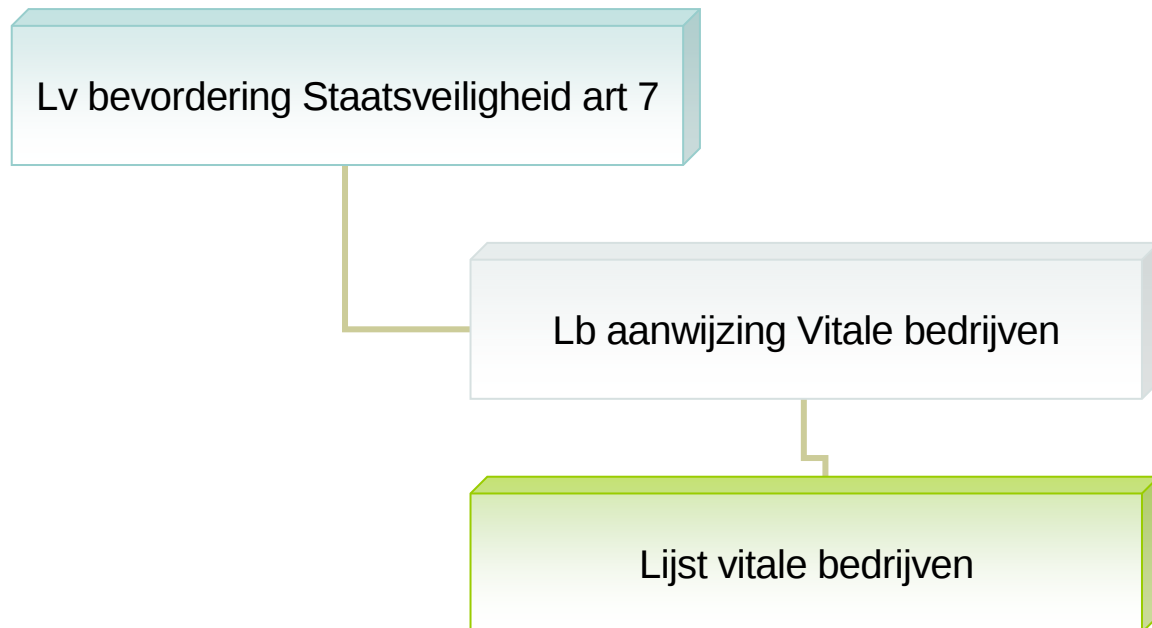
Middels o.a. gedragscodes en transparante werkprocedures en ingebouwde controle mechanismen kan de integriteit bewaakt worden binnen een organisatie. De Arubaanse overheid heeft nog niet de beschikking over een uniform integriteitsbeleid. Begin 2011 heeft de Ministerraad bij Landsbesluit een Taskforce Integriteit Openbare sector opgericht. Doel van de Taskforce is om een overheid breed integriteitsbeleid te stimuleren.

Aanwijzingsgronden:

- Functies die een extern voorbeeldfunctie en extern boegbeelden zijn voor de integriteit van het openbaar bestuur.
- Functies die politieke bestuurders informeren zonder verdere ambtelijke toetsing en een ongecontroleerde invloed kunnen hebben op de politieke besluitvorming.
- Solistische functies binnen de rechtshandavingsketen, waarbij de integere uitvoering ervan in hoge mate bepalend is voor het gezag waarmee er invulling aan kan worden gegeven.

2.4 Vitaal

2.4.1 Wettelijk kader vitale bedrijven

2.4.2 Definitie

Een bedrijf of organisatie is vitaal als aan tenminste een van de onderstaande indicatoren is voldaan.

- *Verstoring of uitval van een vitaal bedrijf, overheidsdienst of product veroorzaakt op nationale dan wel internationale schaal **economische of maatschappelijke ontwrichting, of:***
- *Verstoring of uitval leidt tot **veel slachtoffers**, of dat ontwrichting van lange duur is: of,*
- *Het **herstel** van de verstoring of uitval **kost relatief veel tijd** en gedurende het herstel zijn geen reële alternatieven voorhanden.*

Een bedrijf of een deel van de overheid is dus vitaal indien zij producten of diensten leveren die van essentieel belang zijn voor het dagelijks leven van de meeste mensen op Aruba.

Op Aruba is nog niet door de Minister van Algemene Zaken een lijst van vitale bedrijven/overheidsdiensten aangewezen die vallen onder artikel 7 van de Lv Bevordering Staatsveiligheid, AB 1996 GT 32. De Veiligheidsdienst Aruba werkt vooruitlopend op de wettelijke aanwijzing van de vitale bedrijven/overheidsdiensten met de volgende lijst van bedrijven en overheidsdiensten die als vitaal kunnen worden beschouwd.

2.4.3 Voorlopige Lijst van vitale bedrijven en overheidsdiensten

- Sector Transport
 - Luchthaven Reina Beatrix (AAA)
 - Zeehaven APA/ Valero
- Sector Energie
 - Olieraffinaderij Valero
 - Water en Energie bedrijf (WEB)
 - Elektriciteitsbedrijf (NV Elmar)
- Sector Drinkwater
 - Water en Energie bedrijf (WEB)
- Sector Telecommunicatie

- Telefonie en internet (SETAR/DIGICEL)
- Sector Gezondheid
 - Ziekenhuis (HOH)
- Sector Openbaar bestuur
 - Diplomatie (Koninkrijk Ambassades)
 - Informatiesystemen binnen de overheid
 - Burgerlijk stand register
 - Vreemdelingen administratieregister
 - Radex/RPS
 - Besluitvorming
- Sector rechtsorde
 - Rechtspraak en detentie (GEA en KIA)
 - Rechtshandhaving (Politie, Openbaar Ministerie)

De schade impact van verstoring of uitval van een vitaal bedrijf, product of dienst kan worden gemeten in het aantal slachtoffers (personen en dieren), materiele schade, milieuschade en immateriële schade. Ter bescherming van de vitale bedrijven, overheidsdienst of product kunnen vertrouwensfuncties worden aangewezen. De vertrouwensfunctie biedt alleen bescherming aan dreigingen die voort kunnen komen uit bewust menselijk handelen (sabotage). Het vitale bedrijf of organisatie is daarom verplicht om andere beveiligingsmaatregelen te treffen. De vertrouwensfunctie “vitaal” is immers slechts een sluitstuk van de overgebleven risico’s.

Aanwijzingsgronden:

- De functie is werkzaam in een, in deze leidraad benoemd, vitaal bedrijf of overheidsdienst.
- De werkgever heeft op basis van een risicoanalyse een beveiligingsplan met daarin beveiligde gebieden beschreven.
- De functie vormt een sleutelfunctie binnen onderdelen van het vitale bedrijf of de vitale overheidsdienst.
- De functie heeft ongecontroleerde toegang tot vitale bedrijfsprocessen die zonder dat daarvoor bijzondere barrières behoeven te worden genomen, langdurig kunnen worden verstoord.
- De functie heeft dusdanig kennisniveau van het vitale proces dat het handelingsperspectief biedt en hoge schade kan worden toegebracht, zonder directe herstelmogelijkheden van anderen.

Procedure tot aanwijzing en afvoering

3.1 Procedure tot aanwijzing van vertrouwensfuncties.

In mei 2006 is gelijktijdig bij het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken een lijst van functies opgesteld die zijn aangewezen als vertrouwensfuncties. Deze lijst is niet volledig. De functies die nadien worden aangewezen volgen de hiernavolgende procedure⁵.

3.1.1 Voordracht door werkgever

De werkgever⁶ heeft zicht op de kwetsbaarheden binnen zijn/haar bedrijf. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever om rond deze kwetsbaarheden beveiligingsmaatregelen te treffen dan wel de processen zo in te richten dat controle en toezicht mogelijk is. Mochten de beveiligingsmaatregelen en werkprocessen ondanks deze maatregelen toch risico's over houden voor de staatsveiligheid dan bestaat er de mogelijkheid om deze, conform de in deze leidraad vastgelegde criteria, voor te dragen om aangewezen te worden als vertrouwensfuncties. Deze voordracht vindt plaats door de werkgever aan het Hoofd Veiligheidsdienst Aruba.

3.1.2 Toetsing Veiligheidsdienst Aruba

Op grond van wat voorgedragen is zal de VDA een toetsing uitvoeren op basis van de Leidraad. Om de VDA in de gelegenheid te stellen zijn rol bij de aanwijzing van vertrouwensfuncties naar behoren te vervullen, moet de dienst over de nodige informatie kunnen beschikken om te beoordelen of bij een onderdeel van een overheidsdienst of bij een bedrijf functies voorkomen waarvan de vervulling risico's kan opleveren voor de staatsveiligheid. De werkgever is daarom wettelijk verplicht om op verzoek van de VDA gegevens over de organisatie van een dienstonderdeel of bedrijf te verstrekken. Deze verplichting voor de werkgever bestaat ook als er wijzigingen plaatsvinden in de organisatie van een overheidsdienst of bedrijf. Uit eigen beweging dient de werkgever de VDA over dergelijke wijzigingen te informeren.

3.1.3 Aanwijzing door Minister van Algemene Zaken bij Landsbesluit ham.

De aanwijzing van vertrouwensfuncties geschiedt bij een ontwerp-landsbesluit houdende algemene maatregelen, strekkende tot aanvulling van de lijst behorende bij Lb ham aanwijzing vertrouwensfuncties⁷. Het landsbesluit houdende algemene maatregelen komt op voordracht van de ministers van Algemene Zaken en van Justitie tot stand. Het ontwerpbesluit passeert de Raad van Advies. De voorbereiding van een aanvulling geschiedt door de Veiligheidsdienst Aruba. Deze pleegt daarbij overleg met de dienst waaronder de functie valt of het bedrijf waar de functie wordt uitgeoefend. De aanwijzing van een functie als vertrouwensfunctie wordt aan het betreffende ministerie of bedrijf medegedeeld.

3.2 Procedure tot afvoering van lijst vertrouwensfuncties

Dezelfde procedure wordt gevolgd indien functies van de lijst van vertrouwensfuncties moeten worden afgevoerd. Elke vijf jaar dient de werkgever te evalueren of er functies van de lijst moeten worden gehaald. Bij de voorbereiding van deze besluitvorming speelt de Veiligheidsdienst een rol. De VDA onderhoudt daartoe de nodige contacten met de Personeelsdienst van het Land Aruba (Departamento Recursonan Humano) en de daarvoor in aanmerking komende bedrijven binnen de vitale sectoren.

⁵ Zie Nota behorende bij Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken.

⁶ Binnen de overheid fungeren de Ministers als werkgever. Uit praktisch oogpunt is er echter voor gekozen om de Departamento Recurso Humano de feitelijke uitvoering te geven van de werkgeversrol.

⁷ Zie voorbeeld ontwerp landsbesluit bijgesloten bij deze Leidraad.

4 Categorie vertrouwensfuncties

4.1 A en B veiligheidsonderzoeken

De wet spreekt niet over verschillende categorieën vertrouwensfuncties. Bij de uitvoering van het veiligheidsonderzoek zijn echter twee soorten onderzoek mogelijk. A-, en B-veiligheidsonderzoeken. Een A veiligheidsonderzoek wordt uitgevoerd op functies die grote schade kunnen brengen aan de staatsveiligheid. Bij een A-veiligheidsonderzoek worden altijd gesprekken gevoerd met de kandidaat en referenten en informanten. Bij B-veiligheidsonderzoeken vindt alleen een administratief onderzoek plaats. Indien er aanleiding bestaat kan een B-veiligheidsonderzoek worden uitgebreid met gesprekken.

4.2 Mate van schade

Bij het bepalen van het niveau van onderzoek is de schade die de vertrouwensfunctionaris kan toebrengen aan de staats veiligheid bepalend. Om de schade te kunnen bepalen dient de werkgever aan de VDA aan te geven in welke mate de kandidaat vertrouwensfunctionaris:

- Toegang heeft tot staatsgeheimen, of⁸:
- Schade kan toebrengen aan vitale onderdelen⁹

Indien een functie is aangewezen op grond van het criterium integriteit dan dient inzicht te komen in mogelijk kwetsbare gedragingen en de omstandigheden van betrokkene. Een gesprek met de kandidaat-vertrouwensfunctionaris is dan noodzakelijk.

5 Bezwaar en beroepsprocedure

5.1 Besluit tot aanwijzing

De aanwijzing van een vertrouwensfunctie vindt plaats via een algemeen verbindend voorschrift. Namelijk een landsbesluit houdende algemene maatregelen. Dit heeft tot gevolg dat het besluit tot aanwijzing van een functie als vertrouwensfunctie geen beschikking is maar een besluit van algemene strekking. Tegen een aanwijzingsbesluit kan daarom geen bezwaar of beroep worden ingediend in de zin van de Landsverordening Administratieve Rechtspraak.

Is eenmaal een aanwijzingsbesluit tot stand gekomen dan vormt het de basis voor het veiligheidsonderzoek. Zonder aanwijzingsbesluit kan en mag de VDA geen veiligheidsonderzoek verrichten. Veiligheidsonderzoeken naar personen wiens functie niet een vertrouwensfunctie is, zijn onrechtmatig. De verkregen informatie dient te worden vernietigd.

5.2 Besluit tot weigering

Resultaten van veiligheidsonderzoeken zijn wel beschikkingen in de zin van de Landsverordening Administratieve rechtspraak. Indien een kandidaat vertrouwensfunctionaris het niet eens is met het resultaat van een veiligheidsonderzoek kan hij bij de Commissie van Toezicht een bezwaar indienen. Op basis van het advies van de Commissie zal de Minister van Algemene Zaken een besluit nemen op het bezwaarschrift. Een eventueel beroep kan worden ingediend bij het Gerecht in eerste Aanleg.

⁸Hiervoor is het noodzakelijk dat de werkgever gebruik kan maken van door de Minister van Algemene Zaken opgestelde uniforme rubriceringsrichtlijnen.

⁹ De werkgever dient te kunnen beschikken over risicoanalyse van zijn vitale bedrijf, dienst of proces.

LANDSBESLUIT

VAN

No.

DE GOUVERNEUR VAN ARUBA

Op voordracht van de Minister van Algemene Zaken en de minister van Justitie

Overwegende:

dat de functie/categorie functies als vertrouwensfunctie wordt aangemerkt gelet op de in de leidraad benoemde aanwijzingscriteria, namelijk,

*Staatsgeheim,

* Integriteit van Bestuur

* Vitaal

en op grond van de aanwijzingsgrond(en):

Aanwijzingsgronden binnen criteria staatsgeheimen zijn:

- Gerubriceerde gegevens
 - Gegevens mbt het Koninklijk huis
 - Gegevens mbt de krijgsmacht
 - Gegevens mbt de I&V diensten
 - Gegevens mbt Openbare orde
 - Gegevens van derden in beheer van overheid
 - Gegevens mbt Non Proliferatie
 - Gegevens mbt Internationale betrekkingen
 - Gegevens mbt onderzoek zware criminaliteit
 - Gegevens mbt beveiliging vitale sectoren
 - Gegevens mbt internationale onderhandelingen
 - Gegevens mbt Ministerraad

Aanwijzingsgronden binnen criteria integriteit van bestuur:

- extern voorbeeldfunctie en extern boegbeelden
- ongecontroleerde invloed op de politieke besluitvorming.
- Solistische functies binnen de rechtshandavingsketen

Aanwijzingsgronden binnen criteria vitaal zijn:

- Betreft vitaal bedrijf of overheidsdienst.
- Andere beveiligingsmaatregelen zijn aanwezig.
- De functie vormt een sleutelfunctie
- De functie heeft ongecontroleerde toegang tot vitale bedrijfsprocessen die zonder dat daarvoor bijzondere barrières behoeven te worden genomen, langdurig kunnen worden verstoord.

Dient te worden aangewezen als vertrouwensfunctie.

Gelet op:

Artikel 2 Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken (2006 no.14) bepaald dat de aanwijzing van een vertrouwensfunctie bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, dat op voordracht van de ministers van Algemene Zaken en van Justitie tot stand komt, plaats vindt.

HEEFT BESLOTEN:

- I.** dat de lijst met vertrouwensfuncties zoals opgenomen in het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken (2006 no 14) wordt aangevuld.
- II.** dat de functie als vertrouwensfunctie wordt aangewezen.
- III.** dat de aanwijzing plaats vindt op grond van het criteriumen onder vermelding van aanwijzingsgrond
- IV.** dat de schade die de functie aan de staatsveiligheid kan aanrichten als *hoog/*laag wordt beoordeeld.
- V.** dat de Veiligheidsdienst Aruba namens de Minister van Algemene Zaken zorg zal dragen voor de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken.

Oranjestad,

De Minister van Algemene Zaken

De Minister van Justitie,

Afschrift dezes te zenden aan,